

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL IV

V. A. Urechia

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA ROMÂNILORŪ

SERIA 1786—1800

TOMULŪ IV ALŪ SERIEI 1786—1800

(ALŪ VI-lea ALŪ SERIILORŪ 1774—1800)

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÂNILORŪ

CURSŪ FĂCUTŪ LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI

DE

D. PROFESORU V. A. URECHIA

PUBLICATŪ

SUB DIRECTIUNEA PROFESORELUI,

DE

COMITETULŪ DE STUDENȚI AI FACULTĂȚEI DE LITERE DIN BUCURESCI.

SERIA 1786—1800

TOMULŪ IV ALŪ SERIEI 1786—1800

(ALŪ VI-LEA ALŪ SERIELORŪ 1774—1800)

CU DIVERSE ILUSTRATIUNI.

BUCURESCI

LITO-TIPOGRAFIA CAROL GÖBL

16, STRADA DOAMNEI, 16

1893.

P R E F A Ț A

Tomul V al ă Istoriei năstre cuprinde istoria Domniei lui Alexandru Moruzi la Munteni și a lui Mihaiă Sutz, strămutatū din Bucuresci la Iași. Abundanța documentelorū pentru Domnia lui Alexandru Moruzi, cătū privesce administrațiunea țerei Romănesci, ne obligă să consacram acestū volumū întregū acelei domnii. Vomū da, prin urmare, aci o culegere importantă de documente, cu referință la biserică, justiție, administrațiune, finanțe, oștire, comerțū și industrie, precum și în genere cu referință la Cultura publică, de sub anii 1793—1796, adică până la înlocuirea lui Alexandru Moruzi în domnia țerei Romănesci, prin Alexandru Ipsilante, de a doua oră Domnū.

Acestū volumū, alū VI, coroboréză afirmațiunile năstre asupra domniei lui Alexandru Moruzi și numai pentru acela, care în istorie nu vede decăt o cronologie de Domni și rēsbóie, va fi un volumū de prisosū. Traiulū đilnicū alū națiunei romăne se desfășură în mănunchiurile de documente, ce dămū în acestū volumū. Nimeni nu va putea să-și dea sémă de acelū traiū, cetindū numai cele 10—20 de rindurī consacrate domniei lui Alexandru Moruzi de către istoricii noștri de până acum !

Inedite pre câtă și pline de prețioase informațiuni, din totă ordinea de lucruri, ale Statului român, documentele ce publicăm, ca anexe tomului V, le clasăm după cum am clasat și în tomul V documentele acolo reproduse.

N'avem decât un regret. Acela este, că nu putem face totă asemenea și pentru domnia în Moldova a lui Mihai Sutu. Am arătat deja, că focul a mistuit condicele domnesci ale Moldovei și că astăzi Istoria ultimilor ani ai secolului XVIII, pentru Moldova, n'o mai putem face, în genere, decât sprijiniți pe documente de proprietate privată. Câte din asemenea documente ne-au căzut la mână până astăzi au fost utilizate în tomul V. Acesta nu vre să dică că și în acest tom nu vom căuta să aducem o mică serie de documente relative la Moldova și cari n'au aflat loc în tomul anterior.

De altminterlea, documentele muntene pot fi luate, mai preste tot și ca oglindă a stărei diverselor ramuri și în Moldova. Domni schimbându-se dela București la Iași și vice-versa, introduc în instituțiile, ce află într-o parte, și în cea-laltă.

V. A. URECHIA.

De la domnia lui Alexandru Moruzi posedemă numeroase și mari codici ale Divanului. Așa sunt cele cu numerile XXIII până la XXXI, adică nouă peste tot, cuprindându anii 1793 până la 1796.

Numerose acte din aceste condice amă adusă în tomulă anterioră. Adăogimă pe cele următore:

Documente relative la Biserică.

Nota la pag. 14 și pag. 22 (Tom V).

Iacă în ce modă vestesce Al. Moruzi demisiunea Mitropolitului Filaretă și alegerea Mitropolitului Filitis Dositeiă:

Publicaă la tôte judeăele pentru vestire de Mitropolită noiă.

D-văstre ispravniciloră ot. sud. . . . sănătate! Fiindă-că P. S. Sa Părintele Mitropolită Ungro-Vlahieă, Chiră Filaretă, aă dată paretisisă ală Mitropoliei din buna-voină P. S. Sale, s'aă făcută la Divană chibzuirea cea de obște a alegerei de Mitropolită, unde fiindă-că ni se arată, prin anaforaua dumné-loră

INDICE CHRONOLOGICŪ ALU DOCUMENTELORŪ.

		<u>Pagina</u>
1791	Augustŭ	22. — Chrisovulŭ mănăstirilorŭ Sfinții Apostoli din Bucuresci i mănăstirea Grigoriŭ ot Sfetagora i mănăstirea Proti ot Țarigradŭ pentru mila vinări-ciului ce aŭ 258
1792	Iulie	2. — Chrisovulŭ mănăstirei sf. Nicolae din Focșani de milele ce are 210
1793	—	— — Chrisovulŭ mănăstirei Michaiŭ-Vodă 68
»	»	» — Cartea bisericei Adormirea Maicei Domnului din Buzăŭ de milele ce are 146
»	»	» — Cartea mănăstirei Hurezului de liude 20 scu-telnicŭ 173
»	»	» — Jalba locuitorilorŭ de pe moșia Slatióra (Ro-manașŭ) pentru a fi recunoscuți de ómenŭ slo-bođŭ, nesupuși la clacă 348
»	»	» — Jalba lui Arghirŭ Cojocarul către Metropolitŭ pentru a cere despărțenie de nevastă 419
»	Ianuarie	2. — Chrisovulŭ schitului Cernica din sud Ilfovŭ pentru 250 oi scutite de oieritŭ 192
»	Februarie	12. — Pitacŭ pentru a se da 2 ómenŭ scutiți Aniței, ce a fostŭ soție lui Enache Mărgăritŭ biv 2-lea Vist. 269